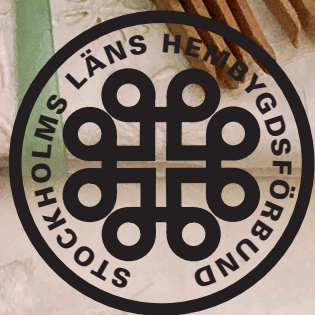

A wooden box filled with various wooden clothespins and a white cloth with red embroidery. The clothespins are arranged in rows, some with holes and some without. The white cloth has the word "Tovätt" embroidered in red, stylized script. The box also contains stacks of lace and a small wooden tray with more clothespins.

Tovätt

Stockholms läns hembygdsförbund
Verksamhetsberättelse 2022

Hembygdsrörelsen

är en del av det levande samhället. Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden. Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt. Den är öppen för alla, oavsett bakgrund. Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum.

Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet. Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden. Här möts alla generationer.

Hembygdsrörelsens grundsyn

Ännu ett år har passerat. Det blev inte riktigt som vanligt men ändå en återgång till lite mer av normalitet. Spåren av pandemin syntes genom färre deltagare i möten och aktiviteter. Till viss del beror det nog på att man fortfarande är försiktig men det har antagligen också smugit sig in en bekvämlighet, soffan är skön... Nu känns det självklart att arrangera möten och erfarenhetsutbyten både digitalt och fysiskt och vår förhoppning är att det är något som vi ska fortsätta med. Det behövs i vårt län där många har lång resväg för att ta sig till aktiviteter. Målet att slå besöksrekord under sommaren nåddes inte men många föreningar berättar om en stor tillströmning av besökare på sina arrangemang, kanske speglas detta i det ökade medlemsantal som vi glädjande ser. Det finns också ett ökat intresse för hembygdsrörelsen och kulturarvsfrågor, inte minst hos yngre – nu gäller det för oss alla att ta tillvara den nyfikenheten och se till att alla som är intresserade känner sig välkomna in i

rörelsen, på så sätt går vi starka in i framtiden och det är viktigt, för hembygdsrörelsen behövs!

Stockholms läns hembygdsförbund har fortsatt att vårda, synliggöra och utveckla länets kulturarv genom att stötta och förhoppningsvis inspirera våra 121 medlemsföreningar. Under året har förbundet arbetat med att skapa en hembygd för alla genom att erbjuda både fysiska och digitala platser för möten och dialog samt företrätt hembygdsrörelsens intressen.

Stockholms läns hembygdsförbund bildades 1975 och då som nu är intresset för kulturarvet, omsorgen om platsen, dess människor och kulturmiljö vår viktigaste drivkraft. Verksamheten är politiskt och religiöst obunden.

På följande sidor kan du läsa om vad förbundet gjort under 2022.

Stockholms läns hembygdsförbund

Stockholms läns hembygdsförbund samlar drygt 34 250 medlemmar.

Hembygdsrörelsen spelar en viktig roll både för den lokala identiteten och för utvecklingen av lokalsamhället.

Sabbatsbergsvägen 6, 113 61 Stockholm

Telefon 08-30 21 80

E-post: info@stockholmhembygd.se

www.hembygd.se/stockholm

Innehåll

Verksamhetsberättelse 2022	
Hedersmedlem	4
Valberedning 2022–2023	4
Revisorer	4
Kansli och personal	4
Administration och service	4
Sammanträden	4
Årsstämma	5
Konferenser, kurser, webinarier m.m.	5
Det här har förbundet arbetat med under året	5
Arbetsgrupper	10
Programverksamhet	13
Representation och medlemskap	
Stiftelsen Stockholms läns museums	14
Stockholms läns hembygdsförbunds representation i organisationer, föreningar och nätverk	14
Medlemskap	14
Förbundets arkiv	14
Priser och belöningar	14
Våra medlemmar	15
Slutord	17
Finansiell redovisning	
Förvaltningsberättelse	19
Resultaträkning	20
Balansräkning	21
Budget 2023	23
Revisionsberättelse	24
Verksamhetsplan 2023–2024	26
Hembygdsförbundets grundsyn	26

Styrelsen i Stockholms läns hembygdsförbund får härmed

Styrelse

Anita Lundin, ordförande (Brännkyrka Hbf)
Anders Boberg (Sollentuna Hbf)
August Boj (Föreningen kulturarv Djurhamn)
Monica Boye-Möller (Järfälla Hbf)
Annica Dominius (Hägerstens Hbf)
Thommy Fjällberg (Södra Ljusterö Kultur- och Hbf)
Marie Hafström (Sällskapet Amorina)
Gunilla Hammarsjö (Täby Hbf)
Lars Nylén (Roslagens Sjöfartsminnesförening)
Brittmarie Urve (Järna Hbf)
Carl-Gerhard Wennerberg (Häverö-Edebo Hbf)
Britt Wisth (Samfundet Djursholms forntid och framtid)

Hedersmedlem

Eric Magnusson (Tyresö)

Valberedning 2021–2022

Karin Eriksson (Gålö Gärsars Hbf)
Björn Hamilton (Samfundet Djursholms forntid och framtid)
Birgitta Persson (Brännkyrka Hbf), sammankallande

Revisorer

Bigitta Sundman, Reco Revision
Förtroendevalda revisorer: Stefan Klåvus (ordinarie) och Göran Pihl (ersättare).

Kansli och personal

Kansliet ligger vid Sankt Eriksplan i Stockholm där förbundet hyr lokaler av Sveriges Hembygdsförbund. Personalen har utgjorts av hembygdskonsulent Ann Pettersson som är heltidsanställd och Nina Hjulhammar

som arbetar deltid som administrativ assistent. Under hösten tog förbundet även emot praktikanten Fredrica Karlsson från Mastersprogrammet i Digital konstvetenskap vid Uppsala universitet.

Administration och service

Förbundet köper service i form av ekonomisk redovisning och löneadministration av Nalgab, dataservice från Viggeby Data AB, medlemshanteringsystem av Position-Ett, redaktörsarbete för tidningen Ledungen av Ingrid Jacobsson och layout av Marcus Lundblad-Joons. Förbundet har även ett serviceavtal med Sveriges Hembygdsförbund som innefattar frankering och kopiering.

Sammanträden

Styrelsen har sammanträtt sex gånger under året, alla gånger utom en i kansliets lokaler. Det konstituerande mötet hölls hos Medeltidsmuseet. I juni hölls en styrelsekonferens där temat var mål och strategier. Vid konferensen diskuterades hur regionens olika strategier påverkar förbundets verksamhet samt den för hela hembygdsrörelsen nya gemensamma verksamhetsstrategin för 2023–2030.

Arbetsutskottet har sammanträtt fem gånger under året, en gång digitalt via Zoom och fyra hybridmöten. I den undersökning av ideell tid som riksförbundet samlat in räknades ut att styrelsens ledamöter och arbetsgrupper arbetat ca 2 450 timmar.

Årsstämma

Årets stämma hölls tisdagen den 5 april på Medeltidsmuseet i Stockholm. Tina Rhode, museichef, föreläste under rubriken Vardagslivet för medeltidens människor.

Årsmötesdeltagare på Medeltidsmuseet 2022.
Alla foton Ann Pettersson där ej annat anges.

Diplommottagare 2022, Anette Nyberg,
Högalids Hembygdsförening.

avlägga följande verksamhetsberättelse för 2022.

Vid stämman deltog 53 ombud från 22 medlemsföreningar samt 11 styrelseledamöter. Förhandlingarna leddes av Björn Hamilton. Förbundets hedersdiplom delades ut till Anette Nyberg från Högalids Hembygdsförening.

Konferenser, kurser, webinarier m.m.

Styrelsens ledamöter, arbetsgrupper och anställd personal har under 2022 deltagit i:

- Arkivens makt, Stockholms Kvinnohistoriska
- Berätta genom audioguiden, Riksantikvarieämbetet
- Besökskraft Stockholmsregionen – tillsammans för stärkt besöksnäring! Region Stockholm
- Det var en gång – så går vi vidare, inspirationsdag på Sagobygden i Ljungby
- Digitala årsmöten, På dagordningen
- Hur genomför vi årsmöten digitalt och fysiskt? Nätverksträff med Sveriges Hembygdsförbund
- Hållbarhetskonferens för Stockholmsregionens landsbygder, Länsstyrelsen och Region Stockholm
- Höstmöte, Sveriges Hembygdsförbund
- Höstmöte, Riksantikvarieämbetet
- Kulturdriven platsutveckling, Region Stockholm
- Kulturarvet som besöksmål, handledarutbildning
- Kultursamverkansmodellen, Region Stockholm
- Landsbygdsrådet, Norrtälje kommun
- Living Heritage and Sustainable Development, Unesco

- Ordförandekonferens, Sveriges Hembygdsförbund
- Skyddet av kulturarv i krig, Sveriges Hembygdsförbund
- Sociala medier, Sveriges Hembygdsförbund
- Stockholm Archipelago dagen 2022 – samvaro, samverkan och sampaketera
- Sveriges Hembygdsförbunds riksstämma
- Så blir vi yngre, handledarutbildning genom Sveriges Hembygdsförbund
- Upphovsrätt, Sveriges Hembygdsförbund
- Visit Roslagens destinationsdag

Det här har förbundet arbetat med under året

I verksamhetsplaneringen för 2022 hade vi prioriterat nöjda medlemmar, väl genomförd verksamhet och en ekonomi i balans. Till varje område hade vi definierat strategiska och operativa mål att arbeta mot. Förbundet går mer och mer mot att vara en projektorganisation för att på ett flexibelt sätt kunna stötta medlemsföreningarna och kulturarvsarbetet i länet.

Förbundet gör sina prioriteringar, val av projekt och arbetsområden utifrån kontakten med medlemmarna. Vid träffar, samtal och möten lyssnar vi in hur föreningarna mår, vad som är på gång, vad man vill ha hjälp med och vart man är på väg med sin verksamhet. Vi försöker i möjligaste mån anpassa vår verksamhetsplanering så att den svarar mot medlemmarnas önskemål och behov, samtidigt som vi vill vara steget före för att kunna inspirera till utveckling. Under 2022 har följande frågor ansetts som särskilt viktiga:

Bilder från Riksstämman i Nyköping 2022.

Felicia Wennberg Gonzales och Anna-Karin Andersson.

Fönsterhantverkare i Nyköping.

Fler och gärna yngre personer som engagerar sig i föreningen

Förbundet har deltagit i riksförbundets satsning på förnyring av hembygdsrörelsen genom Heimbygdametoden där två handledare gått en utbildning samt medverkat till att ta fram handledningsmaterial.

Det är ett metodarbete som ursprungligen startade i Jämtlands och Härjedalens hembygdsförbund och som handlar om perspektiv och utveckling av föreningsarbete. Om att vara välkomnande och försöka nå fler människor kanske med helt annan bakgrund och förståelse av vad hembygdsarbete kan handla om. Förnyring handlar därmed inte i första hand om att bli yngre.

Kommande år erbjuds personer som vill jobba med att utveckla sin förening och/eller verksamhet, med förnyingsarbete, kommunikation, dela erfarenheter med andra eller bara få inspiration att delta i satsningen. Vi tror att detta kommer att leda till att föreningar som deltar kommer att nå både nya medlemmar och utveckla sin verksamhet.

Fler ska upptäcka föreningen och de arrangemang som genomförs, göra föreningen mer känd

Under två år har förbundet arbetat med projektet Kulturarvet som besöksmål för att lyfta fram föreningarnas arrangemang, museer och miljöer och visa vilken resurs hembygdsrörelsen är för upplevelser och kunskap om svenskt kulturarv och kulturmiljöer.

De sju hembygdsföreningar som tidigare deltagit i en utbildning för att stärka sin kompetens och få verktyg

att skapa tillgängliga erbjudanden och upplevelser erbjud under sommaren flera arrangemang. Under året påbörjades ett samarbete med regionens satsning Besökskraft Stockholmsregionen. Den arbetsgrupp som bildades 2021 har arbetat vidare med projektet och det går att läsa om under rubriken Arbetsgrupper.

På förbundets Facebook- och Instagramsida har vi medvetet lyft och delat vidare de föreningar som lägger upp egna inlägg och aktiviteter. Vi har också lyft fram ett antal skärgårdsföreningar genom filmer på vår nystartade Youtube kanal.

Tillsammans med Stockholms Kvinnohistoriska och Sveriges Hembygdsförbund har vi varit med och aktiverat regionens kvinnohistoria genom att lyfta Vårby Fittja hembygdsförening och Hagalunds Tvätterimuseum i en kvinnohistorisk visning som ligger på Youtube samt poddavsnittet Kvinnans plats! Från Estland till Fittja – en berättelse om tvätterskornas historia.

Träffa andra på trivsamma evenemang som förbundet arrangerar, bygga nätverk

Många medlemmar tycker att en av förbundets främsta uppgifter är att möjliggöra nätverkande mellan medlemmarna. Under pandemin skedde detta digitalt med följderna att de som inte kände sig tillräckligt teknikkunniga hamnade utanför. Under året genomfördes tre fysiska medlemsträffar – ett årsmöte och två förenings-/ordförandeträffar – samt en digital medlemsträff. Förbundets kurser och arbetsgruppernas aktiviteter erbjuder också möjlighet för medlemmarna att möta varandra.

Solna Hembygdsförening firade 100-års jubileum i juni 2022.

Bättre kontakt med kommunen – för att bli remissinstans och få föreningsstöd

Det här är den svåraste biten att stötta medlemsföreningarna med, oftast känner ju medlemmarna kommunens politiker och tjänstemän bättre än vad förbundet gör.

Under året skickades ett brev till samtliga kommuners kulturnämndsordförande samt till alla Stockholms stadsdelsnämnders kultursekreterare med information om våra medlemsföreningars arbete med att tillvarata de lokala kulturarven och kulturmiljöerna. I brevet erbjöd vi även hjälp att knyta kontakter och vara bollplank för idéer och samarbeten.

Genom vår medverkan i Länskällan, Stockholms läns museums satsning på en kommungemensam digital plattform som presenterar lokal historia utifrån arkivmaterial i Stockholms län har vi knutit kontakt med de medverkande kommunerna och lyfter här föreningarnas viktiga lokalhistoriska arbete. Förbundets konsulent ingår också i det regionala museichefsnätverket som har regelbundna möten för att uppdatera varandra om aktuell verksamhet, även här informeras om föreningarnas arbete.

Tips och råd om hur man kan förbättra sin ekonomi och vilka stöd som finns att söka

Genom förbundets nyhetsbrev och kanaler i sociala medier informeras det om vilka aktuella stöd som finns att söka samt om kurser och informationsträffar inför utlysta ansökningar.

Hjälp med vård och gallring av föremål samt hur man ska förhålla sig till gåvor, samlingsförvaltning

Föremålssamlingarna är en källa till både stolthet över det lokala kulturarvet och en belastning eftersom resurser och kunskap att ta hand om samlingarna ofta saknas. Det är ingen överdrift att säga att en del föreningar håller på att drunkna i sina föremålssamlingar.

För att stötta medlemmarna i frågor som rör vård av föremål och inomhusmiljöer erbjöd vi kursen *Ordning och reda i hembygdsgården* vid två tillfällen under året.

Kurserna var heldagskurser där fokus var att lära sig metoder för att städa och vårda hembygdsrörelsens kulturmiljöer. Moment som gick igenom var hur man förhindrar mögelväxt och hur man tar bort den när den uppkommer. Hur man får bukt med skadedjur som mal och pälsånger. Hur man minskar slitage från besökare och vid olika evenemang – allt från spill av mat och dryck till stearinfläckar. Kursdagarna innehöll bildvisning och föredrag, rundvandring på hembygdsgårdarna för att titta på städmetoder, förvaring, och förebyggande åtgärder. Tid för frågor och erfarenhetsutbyte fanns också och var mycket uppskattat. För att sprida denna viktiga kunskap vidare har förbundet sökt bidrag till kulturarvsarbete från Riksantikvarieämbetet för att spela in korta instruktionsfilmer om höst- och vårstädning, uthyrningar samt mögel och skadedjur. Vi har också lagt upp en särskild sida i hembygdsportalen med råd och tips om samlingsförvaltning.

Toffelsamling på Färingsö Hembygdsförenings museum.

Kurs i föremålsfotografering hos Brännkyrka hembygdsförening.

Hjälp med digitalisering och lagring av digitalt material

För att ge medlemmarna stöd i frågor som rör digitalisering samarbetar vi med Stockholms läns museum. Sedan 2014 driver vi tillsammans med museet samarbetet Kollektivt kulturarkiv där just nu 16 hembygdsföreningar deltar. Kollektivt Kulturarkivs hörnstenar är en databas, digitalisering, långtidslagring och webbpublicering. Syftet med Kollektivt kulturarkiv är att bidra till att hembygdsföreningarnas bildsamlingar digitaliseras, bevaras och tillgängliggörs och nu finns drygt 23 500 av deras bilder publicerade. Det finns nästan lika många icke publika poster som bland annat innehåller några föreningars föremålssamlingar. Ett samarbetsavtal mellan förbundet och museet garanterar projektets långsiktighet. Registrerat material tillgängliggörs via webbplatsen Kulturarkiv Stockholm.

Under året har vi skickat ut ett informationsbrev till alla som registrerar i databasen eller på annat sätt är engagerade i samarbetet. Vi har haft två digitala supportmöten, ett supportmöte i Norrtälje samt en informationsträff i Södertälje. Vi hade även en digital träff om möjligheten att lägga in ljud och film i databasen och erbjöd medlemsföreningarna att få max tio stycken ljudinspelningar på kassettband digitaliserade vilket två föreningar nappade på.

För att stötta våra medlemsföreningar i arbetet med att digitalisera sina samlingar har förbundet tecknat ett samarbetsavtal med företaget A-reco som utan kostnad erbjuder hjälp med digitalisering av DVD, fotografier, negativ, diabilder, dokument, film och ljud beroende på format.

Under våren hölls en kurs i föremålsfotografering, något som var möjligt tack vare ett projektstöd från Region Stockholm. Medlemsföreningarnas stora föremålssamlingar är delvis katalogiserade men i stor utsträckning inte fotograferade. Kursen i föremålsfotografering gav föreningarna kunskap i att på ett bättre sätt tillgängliggöra föremålen i sina samlingar. Bra bilder på föremål är till stor hjälp när föreningarna vill göra inlägg på sociala medier och informera om sin verksamhet på webben. Genom att ha fotografier på föremålen skapas viktig dokumentation av samlingarna vilket är bra ur försäkringssynpunkt men även för att visa föremålets kondition, vilket underlättar vårdinsatser.

Deltagarna lärde sig att fotografera med olika typer av kameror och hur man med enkla medel kan bygga en fotostudio och använda den för att fotografera sina föremål. Kursdeltagarna fick även kunskap i att säkerställa att fotografierna har tillräcklig kvalitet för att kunna publiceras och långtidslagras i den gemensamma databasen.

Kulturarkiv Stockholm

Tillsammans med Stockholms läns museum och Stadsmuseet i Stockholm driver förbundet webbplatsen Kulturarkiv Stockholm (www.kulturarkivstockholm.se). Här samlas länkar och digitalt material om Stockholms läns industrihistoria och kulturhistoria samt länkar och information om Kollektivt kulturarkiv. Sidorna vänder sig till alla som är intresserade av länets kulturhistoria, hembygdsforskare, studenter och nu på senare år även kommunala handläggare. Under

Hembygdsföreningar ♥ Stockholms läns hembygdsförbund ♥ Stockholms läns museum = KOLLEKTIVT KULTURARKIV

Flyer för Kollektivt kulturarkiv, Flickor i långa kjolar. Foto troligen av Axel Pehrson, runt 1900, Danderyds Hembygdsförening.

året har endast mindre uppdateringar gjorts. Materialet på sidan är inte bearbetat eller kurerat.

Under 2022 hade sidan ca 14 000 besök, de allra flesta går direkt till Kollektivt kulturarv. Den andra stora besöksgruppen är de som är intresserade av industrihistoria. Några besökare går till kulturmiljö och länksamlingen.

Arbetet med webbplatsen samordnas av en styrgrupp, som består av verksamhetsansvariga på respektive institution. För det praktiska arbetet finns en arbetsgrupp och för driften ansvarar läns museet.

Genom att förbundet nu har en administrativ assistent anställd kan vi arbeta med att digitalisera och publicera förbundets bildarkiv. Vid årsskiftet fanns ca 3 200 bilder tillgängliga på webbplatsen Kulturarv Stockholm.

Annat stöd till medlemsföreningar

Genom riksförbundet har vi erbjudit hemsida inom hembygdsportalen, grundförsäkring med Hembygdsförsäkringen, tidskriften Bygd och natur samt avtal om upphovsrätt och juridisk rådgivning. Våra medlemmar har precis som många andra i samhället fortsatt att känna av pandemins följder. Det har märkts genom en minskning av föreningarnas aktiviteter och för vissa en försämrad ekonomi. Förbundet har stöttat föreningar genom besök och som stöd vid årsmöten och vid interna konflikter. Förbundet fyller en viktig roll för att underlätta kommunikationen mellan medlemsföreningarna och även för att förmedla kontakt till hembygdsföreningar när andra organisationer söker samarbete.

Tack vare vårt samarbete med studieförbundet Sensus har vi haft tillgång till en egen Zoomlicens som också lånats ut till medlemsföreningarna, en möjlighet som varit viktig och väl nyttjad.

Rapport om Hembygdsförsäkringen

Under 2022 anmäldes 60 skador i hela landet med en i dagsläget reserverad skadekostnad på 6,1 miljoner kr. Den höga skadekostnaden beror i första hand på en anlagd brand som inträffade i december. Undantaget den branden har skadeåret varit bra med färre och mindre omfattande skador än genomsnittet de senaste åren.

På grund av det höga skaderesultatet 2021, vilket innebär att ingen skadebonus utbetalades från Länsförsäkringar Halland, så kunde ingen återbäring lämnas för 2022. Det nya basbeloppet för 2023 är 52 500 kr vilket gör att normalsjälvriskerna är 10 500 kr. I Stockholm har det anmälts 6 skador, en brand, två inbrott, två olycksfall och en vattenskada. Totalt är den utbetalda skadeersättningen 44 000 kr. En förening i Stockholm har ansökt om investeringsbidrag till larm kopplat till larmcentral.

I dagsläget så är det två föreningar i Stockholm som har gällande certifiering som Säker föreningsgård och det är ytterligare sex som har anmält sig eller påbörjat utbildningen.

Kulturmiljövård

Tre stycken av våra medlemsföreningar har fått bidrag för vård av värdefull kulturmiljö från Länsstyrelsen. Länna hembygdsförening har genomfört åtgärder på

Anita Lundin och Ann Pettersson testar poddinspelning hos Sensus.

Skomakarsamling på Färingsö Hembygdsförenings museum.

Bergshamra vattenkvarn och Enhörna hembygdsförening fick medel för fornvård. Tre föreningar har fått stöd från Länsstyrelsens Landsbygdsprogram, Ingarö hembygdsförening fick medel till flytten av den gamla sockenstugan från prästgårdstomten till hembygdsgården, Össeby hembygdsförening fick stöd för att förbättra tillgängligheten genom att hårdgöra marken mellan två hus och Roslagens Sjöfartsminnesförening fick stöd för att laga yttertaket på Skeppargården.

Fyra hembygdsföreningar (Lovö-, Haga-, Blidö Sockens- och Håtuna Håbo Tibble hembygdsföreningar) erbjöds under året att få en vårdplan upprättad av Stockholms läns museum med bidrag från Länsstyrelsen. Vårdplanerna var kostnadsfria för hembygdsföreningarna som bidrog med information och medverkade vid platsbesök. Vårdplanerna presenteras digitalt på webbsidan Kulturarv Stockholm.

Föreningar kan söka ekonomiskt stöd för kulturmiljövård från fler håll. Över detta har förbundet inte någon sammanställd information.

Remisser och yttranden

Under 2022 har förbundet tagit del av regionens arbete med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2050) och lämnat synpunkter på förslaget.

Länsförbundet tog även del av det förändringsarbete som Skärgårdsstiftelsen genomförde inom sin verksamhet liksom de förhållandevis omfattande protesterna detta skapade hos skärgårdssamhället. Bägge yttrandena går att läsa på förbundets webbsida.

Ekonomiska förutsättningar för hembygdsvården

För att stötta medlemsföreningarna föreslog styrelsen att sänka medlemsavgiften från 2023 med 1 kr (till 13 kr/medlem) vilket beslutades av stämman. Sänkningen möjliggjordes genom det ökade verksamhetsbidraget från Region Stockholm. Sveriges Hembygdsvårdsförbund fick under året ett extra stöd från Kulturrådet och betalade tillbaka 35 % av sin fakturerade medlemsavgift. Summan betalades tillbaka genom ett avdrag på medlemsavgiften.

Under året har vi informerat om möjligheterna för föreningarna att söka ekonomiskt stöd hos bland annat kommunerna, Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet.

Förbundets ekonomi

Under året har förbundet fortsatt med aktiv hantering av ekonomin med fonder och konton i Avanza bank, Nordea och LF Halland. Förbundets ekonomi är ett resultat av ett stort antal ideella arbetstimmar som styrelseledamöter och andra medlemmar lägger ner. För mer information beträffande förbundets ekonomi hänvisas till resultat- och balansräkningen.

Arbetsgrupper

På förbundets hemsida www.hembygd.se/stockholm finns det utförliga verksamhetsberättelser för grupperna.

I förbundets arbetsgrupper ingår huvudsakligen medlemmar från förbundets medlemsföreningar. Arbetsgruppernas fokus ligger inom ett särskilt arbetsområde, i linje med visionen och ändamålsparagrafen, och medverkar till att stärka rörelsen genom att verksamheten kopplas till verksamhetsplanen.

Grupperna fastställs i samband med länsförbundets konstituerande möte och under 2022 har det funnits aktiva grupper för frågor som rör arkeologi, kulturarvet som besöksmål, kulturväxter, skärgårdsfrågor, textil- och dräkt samt en grupp som arbetat med en kulturarvsstrategi.

Gruppernas aktiviteter är en viktig länk till medlemmarna och en möjlighet till närmare kontakt. Aktiviteterna är en del av förbundets utåtriktade verksamhet och även om vi till viss del kunde återgå till ett mer normaliserat föreningsliv så var antalet aktiviteter inte lika många som innan pandemin och det var också färre som deltog. Aktiviteter som genomfördes finns presenterade under programverksamheten. Arbetsgrupperna fokuserade på att skriva nyhetsbrev och planera för framtida aktiviteter. På förbundets webbplats presenteras alla grupper och där går det att läsa mer om respektive grupps aktiviteter och framtidsplaner.

Arkeologigruppen

Arkeologigruppen har under året diskuterat gruppens verksamhet huvudsakligen per telefon och via e-post. Ett fysiskt planeringsmöte ägde rum den 22 november på kansliet. En mycket uppskattad utflykt till Vik- och Eggebys fornlämningsområden i Upplands-Väsby under ledning av Johnny Wallin från Arkeologigruppen genomfördes under våren. Deltagarna deltog aktivt trots obekvämt väder under många timmar för att lära

sig att se synliga och dolda fornlämningar. Under året har gruppen gett ut två nummer av Spadbladet.

Kulturarvsstrategi

I samband med beslutet om Stockholms läns museums permutation tecknade förbundet ett tioårigt avtal med Region Stockholms kulturförvaltning som bland annat berör framtagandet av en kulturarvsstrategi. En arbetsgrupp bildades under året för att fördjupa sig i frågan och ta fram förslag på vad en sådan strategi bör innehålla. Gruppen har kommit fram till att den ska vara tydlig och långsiktig. Den ska innehålla ett antal prioriterade områden. Den ska vara utmanande och kunna anpassas till samhällsförändringarna. Den ska kunna kommuniceras till och genomföras tillsammans med andra relevanta samhällsaktörer.

Kulturarvet som besöksmål

Kulturarvet som besöksmål är namnet på både arbetsgruppen och satsningen med syfte att fler ska få tillgång till länets kulturarv, skapa förutsättningar för ökat engagemang och stärka hembygdsföreningarnas ekonomi. Gruppen ska möjliggöra förbundets satsning på att utveckla hembygdsrörelsens verksamhet för att locka fler turister och tillresta besökare, och för att hitta sätt att nå ut i besöksnäringens kanaler.

I slutet av 2021 och början av 2022 genomfördes en utbildning i samverkan med Graffman AB där sju föreningar deltog. Varje förening tog fram ett till två nya och realiserbara förslag som de lanserade under sommaren. Resultaten har varit goda och visat sig bidra till nytänkande, nya samarbetspartners och även nya målgrupper.

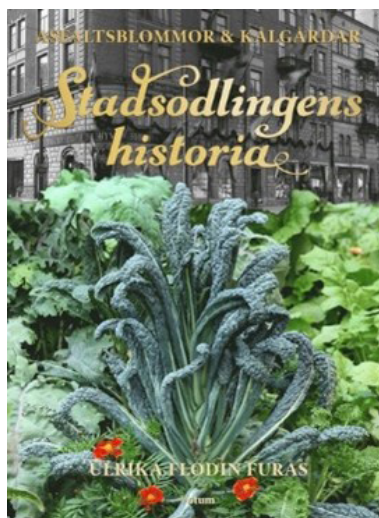
Under året har fyra personer deltagit i riksförbundets utbildning för handledare /utvecklingsledare. De ska stötta och utbilda de föreningar som vill arbeta med och utveckla konceptet Kulturarv som besöksmål.

Gruppen har träffats vid fyra tillfällen för att diskutera projektplan, aktiviteter och utbildningsmaterial samt tagit initiativ till en motion om kulturarvsforskning till Sveriges Hembygdsförbunds årsmöte. Motionen mottogs positivt och kontakt har tagits med Södertörns högskola för att diskutera förutsättningarna för ett samarbete kring kulturarvsforskning. Gruppen enades vid sitt sista möte för året om att prioritera arbetet med QR-koder och digitala verktyg, marknadsföring/kommunikation, projekt och strukturering samt forskning.

Kulturväxtgruppen

Kulturväxtgruppens motto är *Rätt växt på rätt plats*. Målsättningen är att sprida kunskap och intresse för äldre odling och växtlighet bland länets hembygdsföreningar. Gruppen arrangerar föreläsningar och studiebesök och ger ut det digitala nyhetsbrevet Bladet som kommit ut med fyra nummer under året.

Under året kom gruppens verksamhet i gång igen efter pandemin. Fem möten har hållits och däremellan informella kontakter via telefon och e-post. Gruppen har även gjort en studieresa till Linnéträdgården i Uppsala och genomfört två välbesökta föreläsningar på Sensus. *Stadsodlingens historia* med trädgårdsjournalisten och författaren Ulrika Flodin Furås och *Järnvägsparkernas historia* med trädgårdsantikvarie Ulrika Rydh.

Bilder från Kulturväxtgruppens föredrag med Ulrika Flodin Furås

Järnvägsparkernas historia, föredrag med Ulrika Rydh.

Skärgårdsgruppen

Skärgårdsgruppen är sakkunnig åt förbundet i skärgårdsfrågor. Gruppens medlemmar kommer från olika organisationer med olika intresseinriktningar vilket ger gruppen en bred kunskapsbas. Vid sina träffar diskuterar gruppen skärgårdens händelser och arbeten inom föreningarna, informerar sig om samarbeten inom Östersjöregionen i stort, om äldre båtar och varv och om sjöfarts- och maritimhistoria. Under året har sju digitala möten hållits och ett besök hos Muskö hembygdsförening genomförts.

Skärgårdsbladet, gruppens digitala nyhetsbrev, har getts ut med två nummer och skickats ut digitalt till alla medlemsföreningar i Stockholms läns hembygdsförbund. Skärgårdsgruppen har genomfört kursen *Bevarande av allmogebåtar, fiskeredskap och motorer* tillsammans med Roslagens Sjöfartsmuseum där över 30 personer från 12 olika föreningar deltog.

Gruppen beslutade under året att man kommer att arbeta med att synliggöra hembygdsrörelsens arbete med att utveckla skärgården i den Handlingsplan som Regionen ska utarbeta för 2023–2026. Man har också föreslagit att förbundet i Handlingsplanen ska fokusera på utveckling av projektet *Kulturarvet som besöksmål*.

Skärgårdsgruppen har haft viss kontakt med och är bollplank till författaren Gunnar Lind som arbetar med en hemsida för Skärgårdens kulturhistoria.

Textil- och dräktgruppen

Gruppen har haft tre protokollförda sammanträden under året samt tät e-postkontakt och åtskilliga telefonsamtal. Gruppen har även gjort en studieresa till Åland för att besöka en utställning. Under året har man, med varierande framgång, kontaktat olika hembygdsföreningar för att skapa ett nätverk med föreningarnas textil- och dräktansvariga. Man har också haft kontakt med hemslöjdsföreningen, hemslöjdskonsulenterna samt föreningen Garde Robe.

Ledungen

Förbundets egen tidning heter Ledungen och under 2022 låg upplagan på drygt 1 700 ex. Fyra föreningar har prenumererat på Ledungen till alla sina medlemmar, Brännkyrka hembygdsförening, Sankt Eriks Gille, Tyresö hembygdsförening och Värmdö Skeppslags

fornminnesförening. Alla medlemsföreningar får en fri prenumeration och Ledungen sänds även till andra regionala hembygdsförbund samt enskilda och institutionella prenumeranter. Tidningen går också att läsa som digital PDF på hemsidan. Ledungen har under flera år gått med ett underskott och styrelsen har beslutat att lägga ner utgivningen. Under 2023 kommer därmed det sista numret av Ledungen att ges ut. Förbundet kommer i stället att satsa på ett utökat nyhetsbrev och fler inlägg på sociala medier.

Redaktionsgruppen har bestått av redaktör Ingrid Jacobsson, Ann Pettersson, Brittmarie Urve, Lennart Rosander och formgivare Marcus Lundblad-Joons. Tidskriften Ledungen gavs ut med två dubbelnummer under året, redaktionen har haft tre möten. Vissa tjänster köps in för att producera tidningen.

Förbundets nyhetsbrev, webb och sociala medier

Under året gav vi ut elva digitala nyhetsbrev med aktuell information till alla föreningars kontaktpersoner och till de som anmält sig som prenumeranter, sammanlagt 413 personer. Förbundets hemsida i hembygdsportalen är en viktig informationskälla till både medlemmar och allmänhet och den uppdateras löpande. Förbundet finns på Facebook (636 följare) och Instagram (391 följare) under @stockholmshembygd. Genom sociala medier når vi en publik som inte alltid är aktiv i hembygdsrörelsen men ändå kulturarvsintresserad. Förhoppningen är att de sedan ska hitta till sin lokala hembygdsförening. Vi öppnade en egen Youtube kanal under året för att visa de filmer som spelats in genom projektet Kulturarvsstigar i skärgården.

Programverksamhet

Programverksamheten under 2022 var till viss del fortsatt påverkad av pandemin. Föreläsningar och kurser genomfördes både fysiskt på plats och digitalt. De stora möjligheter som digitala möten ger är här för att stanna.

Omställningen till digital verksamhet har inneburit ett kraftigt utökat utbud till våra medlemmar eftersom

vi genom nyhetsbrev och information på webben informerat om möjligheterna att delta även i andra organisationers aktiviteter. Främst genom vårt riksförbund och andra regionala hembygdsförbund men även genom studieförbundet Sensus, Arbetets museum och länets kommunala museer. Riksförbundet Sveriges Hembygdsförbund erbjuder under året 96 digitala seminarier tillfällen under en mängd teman.

Under året har hembygdsförbundet erbjudit 23 egna arrangemang;

Januari

- 12 *Kulturarvet som besöksmål* (KSB) föreningsutbildning träff 3 (digital)
- 26 KSB, föreningsutbildning träff 4 (digital)
- 28 *Stadsodlingens historia*. Föreläsning med Ulrika Flodin Furås. Arr: Kulturväxtgruppen (inställd)
- 31 *Ljud och bild i Kollektivt kulturarv*, i samarbete med Stockholms läns museum (digital)

Mars

- 1 *Kollektivt kulturarv*, digitalt supportmöte i samarbete med Stockholms läns museum
- 8 *Kulturarvet som besöksmål*, informationsträff (inställd)
- 9 *Till vad kan en Hembygdsförening söka stöd?* Digital workshop om Leadermetoden i samarbete med Södermanlands hembygdsförbund, Leader Sörmland, Leader Sörmlandskusten och Sörmlands Sparbank (inställd)
- 21 *Kulturarvet som besöksmål*, informationsträff (inställd)

April

- 7 *Ordning och reda i hembygdsgården*, kurs med Lisa Nilsen hos Upplands Väsby hbf
- 8 *Stadsodlingens historia*. Föreläsning med Ulrika Flodin Furås. Arr: Kulturväxtgruppen
- 20 *Besiktningkonferens med Hembygdsförsäkringen*, i samarbete med Upplands Väsby hbf, Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund (inställd)
- 24 *Besök vid Viks- och Eggebys fornlämningsområde i Upplands Väsby*. Arr: Arkeologigruppen
- 26 *Lär dig fotografera föreningens föremål*, kurs med föremålsfotografen Kenneth Sundh, hos Brännkyrka hbf

Maj

- 8 *Ordning och reda i hembygdsgården*, kurs med Lisa Nilsen hos Strömma hbf
- 19 *Kollektivt kulturarv supportmöte i Norrtälje* i samarbete med Stockholms läns museum

Juni

- 13 *Kollektivt kulturarv*, digitalt supportmöte i samarbete med Stockholms läns museum

September

- 9 *Registreringsworkshop för Kollektivt Kulturarv*, i samarbete med Stockholms läns museum
- 12 *Föreningsträff med erfarenhetsutbyte* (digital)
- 22 *Kulturarvet som besöksmål*, utvärderingsträff (digital)

Oktober

- 4 *Kollektivt kulturarv*, informationsträff hos Kulturhistoriska föreningen i Södertälje
- 12 *Förenings- /ordförandeträff*, Stockholm
- 18 *Förenings- /ordförandeträff*, Norrtälje

Oktober

- 18 *Järnvägsparkernas historia*. Föreläsning med Ulrika Rydh Arr. Kulturväxtgruppen

Representation och medlemskap

Stiftelsen Stockholms läns museum

1981 bildades stiftelsen Stockholms läns museum där Stockholms läns hembygdsförbund var en av sex stiftare. 2018 påbörjades arbetet med att avveckla stiftelsen. I samband med övergången till Regionen beslöt stiftelsens styrelse att kapitalet på ca 5 miljoner kronor skulle användas till projektet Länskällan, en motsvarighet till Stockholmskällan. Ordinarie ledamot i Stockholms läns museums styrelse har varit Anita Lundin och Björn Hamilton var suppleant.

Verksamheten överfördes till Region Stockholms Kulturförvaltning den 1 januari 2021. Den av styrelsen beslutade permutationen blev förskjuten med cirka ett år och kommer att träda i kraft under 2023.

I samband med beslutet om permutation tecknade förbundet ett tioårigt avtal med Region Stockholms kulturförvaltning som berör pedagogiskt utvecklingsarbete, byggnadsvård och samhällsplaneringsfrågor samt ett fortsatt samarbete kring Kollektivt kulturarv och framtagandet av en kulturarvsstrategi.

Stockholms läns hembygdsförbunds representation i organisationer, föreningar och nätverk

Nätverken träffas med varierande regelbundenhet

- Föreningsarkiven i Stockholms län
Gabriele Prenzlau-Enander
- Hembygd Öst
Anita Lundin, Ann Pettersson
- Kulturarv Stockholm
Ann Pettersson
- Kyrkoantikvariska nätverket Uppsala stift
Lars Nylén, Monica Boye-Möller
- Leader Stockholmsbygd
Ann Pettersson
- Konsulentnätverket
Ann Pettersson

- Äldrenätverket, Volontärbyrån
Ann Pettersson
- Museichefsnätverket
Ann Pettersson
- Norrtälje kommuns landsbygdsråd
Lars Nylén, Ann-Marie Söderström
- Skärgårdsstiftelsen
Anita Lundin
- Sveriges Hembygdsförbund
Anita Lundin

Medlemskap

Förbundet har under 2022 varit medlemmar i följande föreningar:

- Centrum för näringslivshistoria
- Föreningen Bebyggelsehistorisk tidskrift
- Föreningsarkiven
- FREMIA arbetsgivarorganisation
- Skärgårdsstiftelsen
- Svenska Byggnadsvårdsföreningen
- Sveriges Hembygdsförbund

Förbundets arkiv

Arkivet är donerat till stadsarkivet som äger materialet, men med full dispositionsrätt för förbundet. Förbundets filmmaterial förvaras på Centrum för Näringslivshistoria.

Priser och belöningar

Förbundet nominerade Björkö-Arholma hembygdsförening till rikstävlingen Årets hembygdsförening och boken *Hundra år med Solna hembygdsförening 1921–2021* utgiven av Solna hembygdsförening till rikstävlingen Årets hembygdsbok. Förbundets hedersdiplom delades ut till Annette Nyberg från Högalids hembygdsförening.

Våra medlemmar

I Stockholms län hade vi under året 121 anslutna föreningar och drygt 34 250 medlemmar. Kulturhistoriska föreningen i Södertälje och Poul Bjerre sällskapet blev nya medlemmar under året och Föreningen Sjuhundraleden avslutade sitt medlemskap.

Medlemsföreningar (antal medlemmar den 31 december 2022 inom parentes)

- Adelsö Hembygdslag (104)
- Almare-Stäkets Hembygdsförening (134)
- Arbetsgruppen Långhundraleden (46)
- Björkö-Arholma Hembygdsförening (850)
- Björkö-Arholma Sjömannaförening (172)
- Blidö Sockens Hembygdsförening (244)
- Boo Hembygdsförening (762)
- Botkyrka Hembygdsförening (210)
- Bro-Lossa Hembygdsförening (144)
- Brännkyrka Hembygdsförening (380)
- Bygdemuseet Ornö Sockenstuga (320)
- Dalarö hembygdsförening (382)
- Danderyds Hembygdsförening (565)
- Danderyds Slöjdgille (87)
- Edsbro Hembygdsförening (199)
- Ekerö-Munsö Hembygdsförening (295)
- Enhörna Hembygdsförening (825)
- Essingeöarnas Hembygdsförening (162)
- Farsta Hembygdsförening (218)
- Fasterna Hembygdsförening (205)
- Folkdansgillet Kedjan (25)
- Fornminnessällskapet på Mälaröarna (51)
- Frösunda Hembygdsförening (291)
- Frötuna Hembygdsförening, S:t Olofs Gille (70)
- Färingsö Hembygdsförening (384)
- Föreningen Bergholmstorpets vänner (104)
- Föreningen Kulturarv Djurhamn (54)
- Föreningen Möja Hembygdsmuseum (99)
- Föreningen Nynäshamns Järnvägsmuseum (240)
- Föreningen Skärgårdsmuseet Stavsnäs (915)
- Gottröra Hembygdsförening (72)
- Grödinge Hembygdsförening (691)
- Gustavsbergs vänner (505)
- Gålö Gärsar Hembygdsförening (220)
- Hagha Hembygdsförening (61)
- Hammarby-Skarpnäcks Hembygdsförening (160)
- Haninge Hembygdsförening (478)
- Hembygdsföreningen Amarillis (80)
- Hembygdsföreningen Boda By (107)
- Hembygdsföreningen å Norrmalm (49)
- Huddinge Hembygdsförening (1034)
- Husarö Lotsmuseum och hembygdsförening (174)
- Husby-Ärlinghundra-Märsta Hembygdsförening (471)
- Håtuna-Håbo-Tibble Socknars Hembygdsförening (64)
- Hägerstens Hembygdsförening (523)
- Hässelby Hembygdsförening (828)
- Häverö-Edebo Hembygdsförening (152)
- Högalids Hembygdsförening (132)
- Hölö-Mörkö Hembygdsförening (326)
- Ingarö Hembygdsförening (188)
- Ingmarsö-Brottö Kultur- och museiförening (10)
- Järfälla Hembygdsförening (897)
- Järna Hembygdsförening (329)
- Katarina Hembygdsförening (81)
- Kulturföreningen Röd villan (188)
- Kulturhistoriska föreningen i Södertälje (456) Ny!
- Kungsholmens Kultur- och Hembygdsförening (94)
- Ljusterö Hembygdsförening (246)
- Lohärads Hembygdsförening (154)
- Lövö Hembygdsförening (309)
- Länna Hembygdsförening (340)

Markims Hembygdsförening (230)
 Munsö Hembygdsförening Bertil Ifwers museum (112)
 Munsö vävstuga ideell förening (18)
 Museet Kvarnvikens Kvarn och Såg (151)
 Muskö Hembygdsförening (243)
 Nacka Hembygdsförening (238)
 Norra Järva Hembygdsförening (146)
 Norrsunda Fornminnes- och Hembygdsförening (114)
 Pythagoras Vänner (233)
 Riala Hembygdsförening (178)
 Rimbo Hembygdsförening (226)
 Roslagens Fornminnes- och Hembygdsförening (173)
 Roslagens Sjöfartsminnesförening (515)
 Rådmansö Hembygdsförening (220)
 Rö Hembygdsförening (185)
 Salems Hembygdsförening (598)
 Saltsjöbadens Hembygdsförening (312)
 Samfundet Djursholms Forntid och Framtid (870)
 S:t Eriks Gille, Roslags-Bro (226)
 Sigtuna Hembygdsförening (452)
 Sillviks vänner (47)
 Singö Hembygdsförening (167)
 Sjöstadens Hembygdsförening (156)
 Skördegillet Folkdanslag (30)
 Sollentuna Hembygdsförening (551)
 Solna Hembygdsförening (750)
 Sorunda Hembygdsförening (552)
 Sotholms Härads Hembygdsförening (155)
 Spånga Fornminnes- och Hembygdsförening (468)
 Stockholms-Näs Hembygdsförening (145)
 Strömma Hembygdsförening (203)
 Sundbybergs Hembygdsförening (45)
 Svartnö byskola intresseförening (46)
 Sällskapet Amorina (488)
 Söderby-Karls Hembygds- och Fornminnesförening (174)
 Södra Ljusterö Hembygdsförening (15)
 Torö Hembygdsförening (307)
 Tostesta felag (3)
 Turinge Taxinge Hembygdsförening (398)
 Tyresö Hembygdsförening (345)
 Täby Hembygdsförening (1762)
 Ununge Hembygdsförening (137)
 Upplands-Väsby Hembygdsförening (336)
 Utö Hembygdsförening (133)
 Vallentuna Hembygdsförening (176)
 Vaxholms Hembygdsförening (400)
 Vårby-Fittja Hembygdsförening (158)
 Vårdinge Hembygdsförening (295)
 Väddö Hembygds- och Fornminnesförening (352)
 Värmdö skeppslags Fornminnesförening (280)
 Vätö Hembygdsförening (473)
 Ösmo Hembygdsförening (218)
 Össeby Hembygdsförening (295)
 Österåkers Hembygds- och Fornminnesförening (802)
 Patron Teodor Gustafssons och Fröken Sigrid Åkerbergs Kulturstiftelse Husby Gård (stiftelse)
 Stiftelsen Storholmen Norden (stiftelse)
 Stiftelsen Vårstavi (stiftelse)
 Poul Bjerre Sällskapet (stödjande)
 Värmdö Norra Skärgårds hembygdsförening (stödjande)
 Baserat på de uppgifter som föreningarna lämnat in så uppgår antalet medlemmar till 34 258, en ökning med 1 150 personer från förra året. Tre medlemsföreningar är stiftelser och två förening är stödjande.

Slutord

Ett verksamhetsår har lagts till handlingarna och när verksamhetsberättelsen skrivs blir det tydligt hur mycket tid som läggs på att vårda och värna länets kulturarv, precis det vi säger att vi ska göra i vår vision. Vi är glada att se hur hembygdsrörelsen engagerar och inspirerar, både medlemmar och andra runt om i vårt samhälle.

Pandemin har gjort oss ödmjuka men den har också stärkt oss när vi ser att vi klarade av den och kanske är vi starkare nu än tidigare. Även om mycket i vår omvärld känns skakigt så kan vi luta oss mot en stabil kulturarvsrörelse som vi tror och hoppas har framtiden för sig.

Med detta vill styrelsen tacka alla er i medlemsföreningarna för ert arbete, om inte ni fanns skulle heller inget förbund finnas. Styrelsen vill också tacka medarbetarna för ett gott samarbete. Sist men inte minst uppskattar förbundet att Region Stockholm ser värdet av vårt arbete med att värna kulturarvet genom det stöd som ges.

Styrelsen föreslår årsmötet

att med godkännande lägga 2022 års verksamhetsberättelse till handlingarna

att fastställa årsredovisningen omfattande 2 512 607 kronor

att överföra årets resultat 26 201 kronor i ny räkning

Stockholms läns hembygdsförbund i sommarskrud. Foto: Frida Gustafsson.

Årsredovisning

Stockholm läns hembygdsförbund
802006-7180

Styrelsen för Stockholm läns hembygdsförbund får härmed lämna sin redogörelse för föreningens utveckling under räkenskapsåret 2022-01-01– 2022-12-31.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (sek).

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Stockholms läns hembygdsförbund (SLH) är en politiskt och religiöst obunden paraplyorganisation som samlar regionens hembygds- och kulturarvsföreningar. Förbundets ändamål är att fördjupa och förmedla kunskap om hembygdens kultur- och naturarv.

Vi värnar de historiska perspektiven men också om det som händer här och nu och vill vara med och påverka när samhället förändras. Vi värnar miljöer i natur- och kulturlandskapet, inte minst kulturella och sociala värden och vill att kulturarvet ska vara tillgängligt för alla människor. SLH:s uppdrag är att med visionen om en levande hembygdöppen för alla som ledstjärna, samla, stödja och företräda medlemmarnas intressen lokalt och regionalt.

Stockholms läns hembygdsförbund utgörs av 121 lokala medlemsföreningar med drygt 34 000 medlemmar. Som föreningsmedlem betalar man avgiften till sin lokala förening. Föreningen erlägger sedan en avgift till det regionala förbundet (SLH) och Sveriges Hembygdsförbund (SHF) som baserar sig på antalet medlemmar i föreningen.

Avgiften till SLH är 13 kr per medlem, och avgiften till SHF är 13 kr per medlem. Lägsta avgift är 1 000 kr och Stödjande medlem betalar en fast avgift på 2 500 kr per år. Medlemsförening betalar aldrig för mer än 1000 medlemmar. Enskild medlem betalar 225 kr per år.

Flerårsöversikt

	2201-2212	2101-2112	2001-2012	1901-1912
Intäkter	2 190 836	1 975 824	1 948 158	1 882 656
Resultat efter finansiella poster	26 201	20 603	–	171 479
Soliditet %	64	65	62	67

Förändringar i eget kapital	Eget kapital	Göran Furulands fonden	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	52 709	74 256	1 443 355	20 603	1 590 923
Resultatdisposition:					
Balanseras i ny räkning	–	–	–	–20 603	–20 603
Årets resultat	–	–	–	26 201	26 201
Belopp vid årets utgång	52 709	74 256	1 443 355	26 201	1 596 521

Resultatdisposition

Medel att disponera:

Balanserat resultat	1 463 958
Årets resultat	26 201

Summa 1 490 159

Förslag till disposition

Balanseras i ny räkning	1 490 159
-------------------------	-----------

Summa 1 490 159

Föreningens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning ¹

	2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändring m.m.		
Medlemsavgifter	986 366	883 924
Anslag	950 000	900 000
Prenumerationsintäkter	101 640	103 830
Övriga rörelseintäkter	152 830	88 070
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	2 190 836	1 975 824
Rörelsekostnader		
Medlemsavgift Riksorganisationen	-435 767	-431 698
Tidskriften Ledungen	-140 249	-190 062
Projektkostnader	-300 066	-100 153
Övriga externa kostnader	Not 2 -450 760	-409 020
Personalkostnader	Not 3 -1 033 302	-859 798
Summa rörelsekostnader	-2 360 144	-1 990 731
Rörelseresultat	-169 308	-14 907
Finansiella poster		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	195 599	35 856
Räntekostnader och liknande resultatposter	-90	-346
Summa finansiella poster	195 509	35 510
Resultat efter finansiella poster	26 201	20 603
Resultat före skatt	26 201	20 603
Arets resultat	26 201	20 603

Balansräkning ¹

2022-12-31

2021-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	1	1
Summa materiella anläggningstillgångar	1	1
Summa anläggningstillgångar	1	1

Omsättningstillgångar

Varulager m.m.

Råvaror och förnödenheter		
Summa varulager m.m	1	1

Kortfristiga fordringar

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 385	2 318
Summa kortfristiga fordringar	2 385	2 318

Kortfristiga placeringar

Not 4

Övriga kortfristiga placeringar	2 278 903	1 763 881
Summa kortfristiga placeringar	2 278 903	1 763 881

Kassa och bank

Kassa och bank	231 317	668 985
Summa kassa och bank	231 317	668 985

Summa omsättningstillgångar	2 512 606	2 435 185
------------------------------------	------------------	------------------

SUMMA TILLGÅNGAR	2 512 607	2 435 186
-------------------------	------------------	------------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Eget kapital	52 709	52 709
Göran Furulandsfonden	74 456	74 256
Balanserad vinst eller förlust	1 463 958	1 443 355
Årets resultat	26 201	20 603

Summa eget kapital	1 617 324	1 590 923
---------------------------	------------------	------------------

Avsättningar

Projektreserveringar	Not 5	575 239	621 903
----------------------	-------	---------	---------

Summa avsättningar	575 239	621 903
---------------------------	----------------	----------------

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	0	6 131
Övriga skulder	42 899	34 502
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	277 146	181 728

Summa kortfristiga skulder	320 045	222 361
-----------------------------------	----------------	----------------

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 512 607	2 435 186
---------------------------------------	------------------	------------------

Noter

Not 1 – Allmänna upplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Valt regelverk
K2, BFNAR 2012:1

Not 2 – Övriga externa kostnader	2022	2021
Utbildning, kurser och konferenser	28 088	9 092
Lokal- och kontorskostnader	172 761	180 599
Styrelse, årsmöte och projektgrupper	108 837	69 177
Köpta tjänster redovisning, revision och IT	60 573	63 285
Övriga kostnader	80 502	86 866
Summa	450 761	409 019

Not 3 – Medeltalet anställda	2022	2021
Medelantalet anställda	2	2

Not 4 – Korfristiga placeringar	2022-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2021-12-31
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Avanza	747 816	1 335 631	1 472 103	2 366 910
Avanza Furulandsfonden	75 506	74 171	75 506	75 506
Nordea Stratega	–	–	140 766	320 309
Länsförsäkringar räntekonton	1 054 580	1 054 580	–	–
Länsförsäkringar fondkonto	401 000	380 784	–	–

Not 5 – Projektreserver	2022	2021
Kulturarvet som besöksmål	359 081	65 279
Arkeologisektionen	31 690	31 690
Kulturarvsarbetet, Riksantikvarieämbetet	–	32 198
Housekeeping, Riksantikvarieämbetet	–	83 006
Projektmedel, Region Stockholm	–	35 000
Coronastöd till medlemsföreningar	–	228 200
Kulturrådet via Riksorganisationen	–	146 530
Kommunikationsprojekt	184 468	–
Summa	575 239	621 903

Budget 2023

Intäkter

Medlemsavgifter	802 400
Anslag Region Stockholm	1 184 159
Tidskriften Ledungen	0
Seminarier och utbildning	25 000
Arbetsmarknadsstöd	135 000
Övriga intäkter	1 000

Summa intäkter **2 081 559**

Kostnader

Medlemsavgifter SHF	400 000
Lokalkostnader	186 000
Tidskriften Ledungen	82 500
Administrativa kostnader och styrelse	329 059
Personalkostnad	1 069 000
Projekt	15 000

Summa kostnader **2 081 559**

Resultat **0 kr**

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Stockholms Läns Hembygd förbund
Org.nr. 802006-7180

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stockholms Läns Hembygd förbund för år 2022. Föreningens årsredovisning.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs nämare i avsnitten ”Den auktoriserade revisorns ansvar” samt ”Den förtroendevalde revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns.

Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

Årsredovisningen har signerats digitalt varför det saknas namnunderskrifter.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stockholms Läns Hembygdsförbund för år 2022.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamot ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet ”Revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Danderyd den 27 februari 2023

Birgitta Sundman
Auktoriserad revisor

Stefan Klåvus
Förtroendevald revisor

Strategisk inriktning & Verksamhetsplan 2023–2024

Hembygdsförbundets grundsyn

Hembygdsrörelsen är en del av det levande samhället. Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden.

Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt. Den är öppen för alla, oavsett bakgrund.

Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum.

Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet. Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden. Här möts alla generationer.

Beskrivning av förbundet

Stockholms läns hembygdsförbund är en ideell kulturarvsrörelse som samlar 121 av länets hembygds- och kulturarvsföreningar med drygt 34 000 medlemmar. Förbundet är politiskt och religiöst obundet.

Förbundet stödjer medlemsföreningarna i frågor som handlar om materiella och immateriella kulturvärden.

Förbundet arbetar med att tillvarata, vårda och göra kulturarvet tillgängligt i regionen och i vårt närområde.

Förbundet tillgängliggör en hembygd för livskvalitet, kunskapsutveckling och folkbildning och välkomnar människors kulturarvsintresse.

Vad förbundet har att förhålla sig till

Uppdrag

- Stadgar
- Vision – en levande hembygd öppen för alla
- Förvalta och tydliggöra det materiella och immateriella kulturarvet
- Stödja våra medlemsföreningar
- Synliggör nya årsringar till kulturarvet
- Remissinstans i plan- och kulturarvsfrågor
- Demokrati- och föreningsutveckling
- Vi är en del av civilsamhället

Omvärldsfaktorer

- Vår historia och värderingsförändringar i samhället
- Hållbara natur- och kulturlandskap

- Medlemmarnas engagemang
- Samhällsekonomi
- Lagar och förordningar
- Hur andra uppfattar oss
- Regionen och kommunerna
- Utbildning och kompetens
- Klimatfrågor
- Befolkningsförändring
- Digitalisering

Finansiering

- Medlemsavgifter
- Verksamhetsstöd från Region Stockholm
- Egna intäkter
- Göran Furulands fond
- Projektmedel

Stockholms läns hembygdsförbund väljer att prioritera arbetet med nöjda medlemmar, väl genomförd verksamhet och en ekonomi i balans.

Nöjda medlemmar

Övergripande mål 2023–2024

1. Arbeta för att kultur- och naturhistoriska minnen och miljöer bevaras och görs tillgängliga
2. Stödja föreningarna i frågor som rör kultur och kulturmiljöer i samhällsplaneringen för att forma framtidens hembygd
3. Stödja föreningarna i frågor som rör föreningsutveckling och digital kompetens
4. Nå fler medlemmar

Mål 2023

1. Utifrån medlemsföreningarnas behov genomföra lämpliga utbildningsinsatser
2. Genomföra ett filmprojekt med instruktionsfilmer med temat skötsel och vård av kulturhistoriska interiörer och föremål
3. Stötta föreningarna i utvecklingen av digital kommunikation
4. Genomföra digitala och fysiska träffar för att stärka samhörigheten mellan våra medlemsföreningar

5. Genom förbundets arbetsgrupper erbjuda kompetensutveckling och stöd för att långsiktigt ta tillvara kulturarvet i dess olika former
6. Erbjuder grund- och fortsättningskurser i arkivfrågor i samarbete med Föreningsarkiven i Stockholms län
7. Erbjuder stöd i försäkringsfrågor

Väl genomförd verksamhet

Övergripande mål 2023–2024

1. Ta fram en kulturarvsstrategi i samråd med Region Stockholms kulturförvaltning
2. Utveckla en projektorganisation i första hand inom projekt, ekonomi och kommunikation
3. Utveckla konceptet med kulturarvsturism
4. Utveckla samarbetet med externa parter som ligger nära förbundets verksamhet inom kulturarvsområdet

Mål 2023

1. Stödja föreningarna i deras löpande föreningsarbete
2. Öka spridningen av förbundets nyhetsbrev i syfte att nå ut till fler

3. Få fler av föreningarna att kommunicera verksamheten via Facebook och andra sociala medier
4. Fortsätta samarbetet med Stockholms läns museum kring Kollektivt kulturarv
5. Delta i riksförbundets projekt Så blir vi yngre utifrån egna förutsättningar och medlemmarnas behov
6. Genomföra kulturarvsresor
7. Erbjuder en utvecklingsprocess till de medlemsföreningar som har viljan och drivkraften att utvecklas inom besöksnäringen

Ekonomi i balans

Övergripande mål 2023–2024

1. Förbättra förbundets finansiella status
2. Förvalta medlemsavgifterna

Mål 2023

1. Hantera medlemsavgifterna på ett ansvarsfullt sätt
2. Söka verksamhetsstöd och projektmedel
3. Aktivt arbeta för att få bra ekonomiska avtal

